

VOGELS IN ONZE STREEK

broedseizoen 2008 en waarnemingen van 1 juni tot 31 augustus 2008

Deze rubriek is voor de eerste keer vooral gebaseerd op de website [waarnemingen.be](http://www.waarnemingen.be). Het leverde voorlopig nog niet de verhoopte aantallen op. Zomer 2008 was dan ook een overgangseizoen voor het insturen van de gegevens.

Toch ontvingen we enkele leuke broedgevallen. Drie broedkoppels van **Woudaapje** bijvoorbeeld. In de Lage Landen zal het aantal regio's met zoveel Woudaapjes op één hand te tellen zijn. Het uitbreidende broedbestand van **Krakeend** in de Schelderegio spreekt ook tot de verbeelding, om nog niet te spreken van de grote aantallen **Bruine Kiekendieven** die overzomerden op het interfluvium. Er was ook weer een broedend koppel **Roodborsttapuit** en **Cetti's Zanger**. De **Steltkluten** van Spiere en de **Gavers** waren wellicht de meest zeldzame vogels van de periode.

Als je interesse hebt om één of meerdere groepen vogels te beschrijven voor deze rubriek, dan kan je een mailtje sturen naar yann.feryn@scarlet.be.

Voor dit artikel verwerkten we de gegevens ingestuurd aan **Luc Vandeghinste**, Wolvenstraat 4 te 8500 Kortrijk (0498/90.92.90), vwg@natuurkoepel.be. Als je over een pc beschikt, kun je je losse gegevens intikken op www.waarnemingen.be. Een handleiding hiervoor vind je op het natuur-forum (<http://www.natuur-forum.be/phpBB3/viewtopic.php?f=70&t=7116>).

Op onze website www.zwvkoepel.be/vwg vind je een gedetailleerde statuslijst van alle ooit in Zuid-West-Vlaanderen waargenomen vogelsoorten.

Vogelsoorten waar **bahc** bij staat vermeld, daar dient de waarnemer een verslag voor op te stellen of minstens een registratie te doen aan het Belgisch Avifaunistisch Homologatiecomité. U kunt een homologatieformulier opvragen bij Luc of op het internet (www.bahc.be).

WEER TIJDENS DIT SEIZOEN

Zie op www.zwvkoepel.be/vwg > "Vogelwaarnemingen" > "Artikels Vogels in onze streek"

FUTEN (free)

DODAARS. Er waren broedkoppels in Novobloc te Lauwe (1 kp), de Coupure Deweer te Avelgem (3 kp), de Waarmaardecoupure (1 kp), te Harelbeke (1 kp) te Aalbeke (1 kp), Marke (1 kp) en Heestert (1 kp). *Roeland Libeer, dby, dzf, ddd*

GEOORDE FUUT. In de zomermaanden werden af en toe Geoorde Futen gezien in de Gavers te Harelbeke. Nooit werden meer dan 3 ex. samen gezien.

REIGERS (free)

WOUDAAP. Deze zeldzame reigersoort doet het elk jaar beter in Zuid-West-Vlaanderen. Voor het eerst werden 3 koppels genoteerd: 2 koppels in de Gavers brachten elk 2 juvenielen groot, terwijl er aan de Oude Leie in Wevelgem een nest was met 3 juvenielen. *gou, dkj, lam, e.a.*

BLAUWE REIGER. Er werden 74 broedkoppels geteld in het Reigerbos in de Gavers. Daarmee blijft het broedaantal de laatste jaren stabiel (in 2007 en 2006 respectievelijk 75 en 73 koppels). *med à tgh*

ZWANEN, GANZEN en EENDEN (dirk)

KNOBBELZWAAN. Er vond een broedgeval plaats aan de Waarmaardecoupure (10 pulli) en aan de Gavers.

BERGEEND. Broedgevallen waren er langs de Schelde te Spiere (minstens 3 kp. met 4, 3 en 6 pulli resp.), op de Rijt te Avelgem (4 pull.) en langs de Schelde te Outrijve (5 pulli).

MANDARIJNEEND. Deze exoot kwam mogelijk tot broeden langs de oude spoorweg te Sint-Denijs (10 ex. aanwezig aan het waterbekken in augustus).

KRAKEEND. Minstens 5 kp. kwamen tot een geslaagd broedgeval te Waarmaarde, wat resulteerde in grote aantallen Kraakeenden aldaar tijdens de zomer (max. een 70 - tal ex. op de Waarmaardecoupure). Het is niet bekend of de soort ook elders in onze regio gebroed heeft (bv. de bezinkingsbekkens te Avelgem-Escanaffles die niet werden bezocht). De soort was voorts aanwezig aan de Gavers, met als max. 24 ex. op 10.06.

ZOMERTALING. Enkele Zomertaling-waarnemingen in de Gavers lijken erop te wijzen dat een m. er overzomerde.

SLOBEEND. Tussen 04.06 en 15.06 werden tot max. 4 Slobeenden gezien op de Gaverplas.

TAFLEEND. Een jonge vogel zat aan de zwaikom te Bossuit op 17.06. Voorts werd de soort af en toe gezien aan de Gavers tijdens de periode (max. 6 ex. op 22.06).

WITOOGEEND. Op 15.06 zwom een v. op de Gaverplas, vergezeld van 8 pulli. Omdat dit vrouwtje voorafgaandelijk in het gezelschap van Kuifeend-mannetjes werd waargenomen en er van een mannetje Witoogeend al een tijd lang geen spoor meer was, wordt aangenomen dat het hier om een gemend broedgeval ging. Tevens werd een m. gezien op de Schelde te Bossuit op 17.06.

KUIFEEND. De soort broedde minstens langs de Schelde te Avelgem (8 pulli) en in Paters Mote te Kortrijk (6 pulli). Enkele waarnemingen (o.a. van jonge vogels) in het Leiegebied en in de Gavers kunnen erop wijzen dat deze soort hier en daar als broedvogel over het hoofd werd gezien.

ROOFVOGELS (yann) **en UILEN** (free)

WESPENDEEF. Mogelijk heeft de soort gebroed te Anzegem (balts op 04.07) en te Bossuit (adult m. nestindicerend gedrag op 11.08). *dzf,ddd,ea.*

BRUINE KIEKENDIEF. In de omgeving van Sint-Denijs overzomerde aanvankelijk minstens een m. in tweedezomerkleed en 1 of 2 wijfjes in eerstzomerkleed. Vanaf 29.07 werd de slaappleats bevolkt door een nooit gezien aantal Bruine kiekendieven : 11 ex. (8 m. + 3 w.) op 29.07 en 14 ex. (7 m. + 3 w. + 4 juv.) op 01.08. Daarna daalde het aantal weer snel. Op 29.08 kwamen hier echter weer 9 ex. slapen. Op 08.09 nog 5 ex. Op 10.09 werd de slaappleats voor het laatst gebruikt (3 ex.). *ddd,chw,ea.*

BLAUWE KIEKENDIEF. Op 18.07 werd een overvliegende Blauwe kiek opgemerkt te Sint-Denijs. In dezelfde omgeving kwam op 01.08 een juveniel mannetje slapen. *ddd.*

HAVIK. Op 29.07 werd een ad. w. opgemerkt te Sint-Denijs, tot buiten de regiogrenzen doorvliegend in oostelijke richting. *ddd.*

SPERWER. We ontvingen broedgegevens uit Avelgem, Bellegem, Bissegem, Bavikhove, Harelbeke, Heule (3 kp), Ingoogem, Kortrijk, Ledegem, Marke, Moen, Otegem, Tiegem, Zwevegem en mogelijk nog uit Bossuit, Deerlijk, Helkijn, Lauwe, Sint-Denijs en Wevelgem.

In totaal komen we dit jaar dus aan minstens 16 à 22 kp. Vorig jaar 2007 waren het er nog 23 à 25 en in 2006 (het beste jaar ooit) 31 à 37 kp. Misschien daalt het broedaantal, ofwel wordt er tegenwoordig minder op gelet.

BUIZERD. De soort broedde in de Gavers, in Heulebos, te Kaster, Spiere en waarschijnlijk nog in Anzegem, Bellegem en Tiegem. Mogelijk was er nog een broedgeval in of rond Avelgem en Zwevegem.

TORENVALK. De soort broedde minstens te Avelgem (2 kp), Ingoogem, Kaster, Kortrijk, Lauwe, Lendeledede, Marke, Moen, Sint-Denijs, Vichte (2 kp) en Zwevegem. Waarschijnlijk waren er ook broedgevallen te Aalbeke, Bellegem, Bossuit, Gullegem, Heestert, Heule, Kooigem, Rekkem, Rollegem, Spiere en Waarmaarde. We telden dus 13 à 24 kp. Vorig jaar noteerden we 16 à 24 kp. In 2003 waren het er 23 à 32.

BOOMVALK. De soort broedde te Avelgem, Harelbeke, Heule, Kortrijk en Sint-Denijs. Waarschijnlijk waren er ook nog broedgevallen te Bossuit, Deerlijk, Kortrijk en Zwevegem en mogelijk te Aalbeke, Gullegem, Moen, Otegem, Spiere, Vichte en Waarmaarde. We telden dus 5 à 16 kp. Vorig jaar waren het er 14 à 22 kp. Het beste jaar ooit was 2001 met 11 à 23 kp.

SLECHTVALK. Een jagende Slechtvalk werd deze zomer in onze regio opgemerkt op 01.07 (oude spoorweg Bossuit), 08.07 (Schelde Outrijve) en 21.08 (Sint-Denijs). Deze gegevens kunnen gelinkt worden aan het koppel van Ruien. Of dit hier gebroed heeft in 2008 is ons niet bekend.

In juni en juli werd regelmatig een mannetje en een wijfje (soms samen) gezien aan de elektriciteitscentrale van Harelbeke en in de onmiddellijke omgeving (bv. Gavers en Bavikhove). *dby e.a.*

KERKUIL. Volgens de Kerkuilenwerkgroep zouden in 2008 in totaal een 12-tal koppels gebroed hebben in onze regio. Er werd ook een verkeersslachtoffer gevonden te Menen.

BOSUIL. De Bosuil broedde met zekerheid te Paters Mote Kortrijk en mogelijk ook te Bellegem. Wellicht is dit slechts een onderschatting van het werkelijke aantal koppels.

HOENDERACHTIGEN (free)

KWARTEL. Er waren zomerwaarnemingen in Sint-Denijs, Bellegem, Kooigem, Kortrijk en Bossuit. *ddd,cll,meg,vab*

WATERRAL. De soort broedde in de Gavers te Harelbeke en in het Keibeekbekken te Kortrijk. *gou,dkj,ber,ddd*

STELTLOPERS (dirk)

SCHOLEKSTER. Kan het zijn dat de Zuid-West-Vlaamse vogelkijker uitgekeken raakt op deze soort? De zomer van 2007 was nog goed voor 7 broedgevallen, maar in 2008 werd de soort niet meer broedend vastgesteld, ondanks het feit dat er regelmatig Scholeksters werden waargenomen, goed verspreid over de regio.

KLUUT. Op 11.06 pleisterden 3 ex. aan de bekkens te Spiere-Warcoing.

STELTKLUUT. Op 04.06 was een Steltkluut aanwezig aan de bekkens te Spiere-Warcoing. Voorts waren 2 ex. gedurende korte tijd aanwezig in de Gavers op 14.06, goed voor het 5^e geval voor dit gebied, 4 keer tijdens de eerste helft van de maand juni overigens. *div,gou.*

KLEINE PLEVIER. Er verbleven een tijd lang 2 broedverdachte koppels aan de bekkens te Spiere-Warcoing (evenwel allicht zonder er uiteindelijk tot een geslaagd broedgeval te komen) en voorts werd aan houtimport Vandecasteele te Aalbeke wellicht een legsel vernietigd door werkzaamheden. Voor de rest waren er geen waarnemingen die een broedgeval deden vermoeden.

STERNS (dirk)

VISDIEF. Er waren 3 juni-waarnemingen, resp. 1, 2 en 1 ex. op resp. 15, 18 en 30.06, telkens in de Gavers te Harelbeke. *gou.*

ZWARTE STERN. Op 5, 13 en 21 juni werd telkens 1 Zwarte Stern gezien aan de Gavers. *vab,dco.*

OVERIGE NIET-ZANGVOGELS (free)

IJSVOGEL. De Ijsvogel broedde met zekerheid in Paters Mote te Kortrijk, de Leie te Wevelgem, te Avelgem (3 kp), te Ledegem, in het Orveytbos te Moen en mogelijk in de Gavers te Harelbeke.

KLEINE BONTE Specht. Op 28.07 werden 2 Kleine Bonte Spechten gezien in Heulebos, wat wijst op een mogelijk broedgeval. *log.*

ZANGVOGELS (dieter)

OEVERZWALUW. Langs de Leie te Wevelgem werden een tiental koppels geteld. Aan Bergelenput waar in 2006 nog 15 koppels broedden werden geen broedgevallen vastgesteld. *Kristina Nayaert.*

BOERENZWALUW. Vrij volledige tellingen (aantal nesten waarvoor een subsidie-aanvraag werd ingediend) werden verricht te Kortrijk en deelgemeenten (92 kp) en in Wevelgem en deelgemeenten (175 kp). *vql,Herman Nachtergaele.*

HUISZWALUW. Tellingen: 45 kp te Anzegem, 46 kp te Avelgem, 12 kp te Harelbeke, 30 kp te Wevelgem en deelgemeenten (enkel bewoonde nesten via subsidieaanvraag) en 9 kp te Kortrijk en deelgemeenten (eveneens enkel bewoonde nesten via subsidieaanvraag). Enkele mooie concentraties aan hoeve 't Jolke te Heestert (71 kp) en aan het bedrijf Verhelst te Sint-Denijs (59 kp). Verder nog 8 kp te Bossuit, 2 kp in de Hoogstraat te Deerlijk, 6 kp te Kuurne, 10 kp te Rollegem en 25 kp te Heestert. *lid,dby,vql,Herman Nachtergaele,ber,wil,sxj,xaj,Jan Vanaverbeke,ddd,xel.*

ENGELSE KWIKSTAART. Een m. broedde te Spiere-Helkijn (Dirk Derdeyn zag een mannetje frequent voedsel verzamelend, zeker broedgeval), waarschijnlijk in een gemengd broedgeval met Gele Kwikstaart. *ddd,dby.*

BLAUWBORST. Het aantal broedgevallen van deze soort stijgt gestaag. In de ruime omgeving van het Keibeekbekken broedden 12 kp, te Sint-Denijs 31 kp, te Kooigem 5 kp, te Spiere-Helkijn 8 kp, te Moen 3 kp en te Marke en te Heestert, Avelgem-Escanaffles telkens 1 kp. *ddd,cll,dum,ntj*.

ROOBBORSTTAPUIT. Een eerder zeldzaam broedgeval van de Roodborsttapuit werd vastgesteld te Kooigem. *ddd*.

CETTI'S ZANGER. De soort broedde in het Waarmaarde Scheldegebied te Kerkhove. *ddd,chw*.

SPRINKHAANZANGER. De soort kwam tot broeden in de Rijtmeersen te Avelgem (1 kp). *dco,chw*.

BRAAMSLUIPER. Mogelijks broedde de soort in het centrum van Vichte en te Kortrijk (en wellicht ook elders, 2008 was een goed jaar voor deze soort). *vac,ddd*.

WIELEWAAL. De Wielewaal lijkt volledig te gaan verdwijnen als broedvogel in onze regio. Dit jaar kwam geen enkel koppel tot broeden.

coördinatie en redactie : **Yann Feryn**

gegevensverwerking : **Luc Vandeghinste**, Regionaal Coördinator (Reco) en **Christoph Wintein** (forumwatcher)

interpretatie gegevens & tekst : **Dirk Derdeyn** (zwanen, ganzen, eenden, steltlopers en meeuwen), **Free Claerbout** (futen, aalscholvers, reigers, ooievaars, uilen, hoenderachtigen en overige niet-zangvogels), **Yann Feryn** (roofvogels) en **Dieter Coelembier** (zangvogels)

leescomité : **Dieter Coelembier, Yves De Bosscher, Dirk Derdeyn, Luc Vandeghinste, Christoph Wintein.**